

Bilag

I forbindelse med udvalgets behandling af spørgsmålet vedrørende gældende arbejdsretlige regler fremsatte ministeren følgende supplerende redegørelse.

I forbindelse med behandlingen af lov om forlængelse af den kollektive overenskomst mellem ministeriet for Grønland og Maskinmestrenes Forening afgav ministeren for Grønland i et samråd med arbejdsmarkedsudvalget den 14. december 1977 et tilsagn om at søge de arbejdsretlige problemer, der kan opstå, hvis statens funktioner overgår til et kommende hjemmestyre, klarlagt inden indførelsen af et hjemmestyre i Grønland.

Indtil den 1. april 1981 er den gældende retstilstand uændret:

1. Lov om arbejdsretten gælder ikke i Grønland.

Baggrunden herfor er, at man med loven tilsigter en særdeles hurtig og kontant procedure, hvilket man ikke har skønnet har kunnet lade sig gøre på grund af de geografiske afstande.

2. Lov om mægling i arbejdsstridigheder (forligsmandsloven).

Hovedsynspunktet må formentlig være, at loven ikke gælder, idet hovedloven er fra før 1953, og det er ikke i overensstemmelse med det daværende system i loven anført, at denne skal gælde i Grønland. Tvivlen om forligsmandslovens gyldighed kommer ind, da denne i 1953 har været undergivet omfattende ændringer, uden at der er taget stilling til, at loven ikke skal gælde i Grønland. En juridisk vurdering må dog nærmest føre til den konklusion, at loven ikke gælder for Grønland.

3. I henhold til forligsmandsloven har praksis været, at i alle tilfælde, hvor der har udviklet sig konflikt eller trussel om konflikt mellem organisationer med hjemsted i Danmark og ministeriet for Grønland

(Grønlandsfly), har forligsmanden anset sig som kompetent i henhold til forligsmandsloven. Det må dog bemærkes, at i samtlige tilfælde har parterne været enige om, at loven kunne anvendes.

4. Endvidere gælder loven om voldgift i Grønland med den tilføjelse, at voldgiftsloven i modsætning til i Danmark også kan finde anvendelse på sager, hvorunder en faglig strid i forbindelse med en kollektiv overenskomst om løn- og ansættelsesvilkår søges afgjort ved mægling eller voldgift i henhold til kollektiv overenskomst herom.
5. I det omfang, der eksisterer hovedaftale med danske organisationer, er det forudsat, at forligsmandsloven anvendes.

Situationen ved hjemmestyrets gennemførelse pr. 1. maj 1979.

Ved hjemmestyrets indførelse pr. 1. maj 1979 sker der ingen ændring i ovenstående regler. Det er fortsat folketingets opgave indtil januar 1981 at gribe ind med eventuelle lovgivningsinitiativer over for konflikter af samfundsmæssig betydning. Dette harmonerer i hvert fald ganske godt med, at overenskomster for perioden 1979-81 fortsat må indgås på ministeriets ansvar.

Situationen efter 1. januar 1981.

Kommissionen om hjemmestyre i Grønland har i sin betænkning anbefalet, at lovgivningskompetencen på det arbejdsretlige område for arbejdstagere ansat under hjemmestyret skal overgå til Grønlands landsting pr. 1. januar 1981.